

Ημερομηνία: Αθήνα, 9 Φεβρουαρίου 2024

πρωτ: 17

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αναγκαίες και επείγουσες αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο

για τις κρατικές δημοσιεύσεις – Ν3548/07

1. Η αναγκαιότητα των τροποποιήσεων

Το ζήτημα των υποχρεωτικών κρατικών δημοσιεύσεων στον περιφερειακό τύπο (ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιφερειακές εφημερίδες) επανήλθε δυναμικά στο προσκήνιο τον τελευταίο χρόνο με αφορμή δύο νομοθετήματα:

1. Το ν5005/22 για τα Μητρώα Έντυπου Τύπου με τον οποίο καθιερώθηκε το Υπομητρώο Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου (άρθρο 26 με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 2 του ν3548/07) και ορίστηκαν οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μία περιφερειακή εφημερίδα προκειμένου να έχει το δικαίωμα καταχώρισης των κρατικών δημοσιεύσεων και
2. Το ν5079/23 με τον οποίο (άρθρο 57 παρ 4) ανεστάλη για δύο ακόμη χρόνια, έως τις 31/12/25, η κατάργηση των δημοσιεύσεων (και) στον περιφερειακό τύπο που προβλέπει ο ν4412/16.

Και οι δυο αυτές ρυθμίσεις δεν ικανοποιούν τα αιτήματα του Περιφερειακού Τύπου όπως αναλυτικά και κατ' επανάληψη έχει εξηγήσει ο ΣΗΠΕ. Η πρώτη γιατί η ελαστικότητα, ουσιαστικά η ανυπαρξία, των κριτηρίων ένταξης έχει επιτρέψει την ένταξη στο Μητρώο Έντυπου Τύπου και στο Υπομητρώο ακόμη και «εφημερίδων» που δεν έπρεπε σε καμία περίπτωση να περιλαμβάνονται και η δεύτερη γιατί συντηρεί ένα καθεστώς αδικαιολόγητης όσο και απαράδεκτης ομηρίας του περιφερειακού τύπου με τις συνεχείς παρατάσεις αντί της αυτονόητης μονιμοποίησης των δημοσιεύσεων.

Ο ΣΗΠΕ δεν παραιτείται σε καμία περίπτωση από την διεκδίκηση της ριζικής αλλαγής των ρυθμίσεων αυτών με βάση τις τεκμηριωμένες προτάσεις που έχει υποβάλει.

Ωστόσο δεν παραγνωρίζουμε ότι έχει πλέον διαμορφωθεί μια δεδομένη κατάσταση που θα διαρκέσει για τα επόμενα δύο χρόνια τουλάχιστον. Άρα όσοι εμπλέκονται με το ζήτημα αυτό και έχουν θεσμική ευθύνη, οφείλουν να επανεξετάσουν το όλο καθεστώς, όπως αυτό προσδιορίζεται από τον βασικό νόμο για τις κρατικές δημοσιεύσεις, τον ν3548/07 και να προχωρήσουν στις αναγκαίες αλλαγές προκειμένου το όλο σύστημα των κρατικών δημοσιεύσεων να καταστεί λειτουργικό και αποδοτικό και να εξυπηρετήσει πραγματικά το σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε δηλαδή να προωθήσει και να διασφαλίσει τη διαφάνεια σε σημαντικές πράξεις και δραστηριότητες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα τις οποίες ο νομοθέτης κρίνει ότι πρέπει να πληροφορούνται οι πολίτες.

Κι αυτό γιατί τα 16 χρόνια ισχύος του ν3548/07 μας έκαναν όλους πλουσιότερους σε γνώση και εμπειρίες από την εφαρμογή του στην πράξη. Και το βασικό συμπέρασμα είναι ότι όχι μόνο δεν επετεύχθη ο βασικός στόχος της θέσπισής του, να μπει δηλαδή τάξη στο μέχρι τότε εντελώς αρρυθμιστο πεδίο των κρατικών δημοσιεύσεων στον Περιφερειακό Τύπο αλλά σε πολλές περιπτώσεις δημιουργήθηκαν περισσότερα προβλήματα από όσα επιδιώχθηκε να λυθούν, όπως συνέβη και με τον ν5005/22. Και φυσικά δεν έδωσαν λύση οι διάφορες, πρόχειρες και αποσπασματικές τροποποιήσεις «του ποδαριού» που σχεδόν πάντα υπηρετούσαν πολιτικές ή συνδικαλιστικές σκοπιμότητες.

Μέχρι όμως να οδηγηθούμε σ' ένα νέο, σύγχρονο και αξιόπιστο νομοθετικό πλαίσιο για τις κρατικές καταχωρίσεις στον Περιφερειακό Τύπο, τίποτα δεν μας εμποδίζει να προσπαθήσουμε να λύσουμε με τρόπο ουσιαστικό και ριζικό διάφορα επιμέρους προβλήματα όπως τα έχει αναδείξει η εμπειρία της 16ετούς εφαρμογής στην πράξη του ν3548/07.

Σκοπός της Πρότασης αυτής που υποβάλλει στην κυβέρνηση, στα κόμματα και στο δημόσιο διάλογο ο ΣΗΠΕ, είναι να προτείνει αυτές ακριβώς τις λύσεις.

2. Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου (άρθρο 1 παρ.3 ν3548/07)

Πρόκειται για ζήτημα με κεφαλαιώδη σημασία. Πρέπει να είναι απολύτως ξεκάθαρο ότι στο ρυθμιστικό πεδίο του νόμου για τις δημοσιεύσεις **πρέπει να περιλαμβάνονται ΟΛΕΣ μα ΟΛΕΣ οι δημοσιεύσεις του δημοσίου κάθε είδους.** Ή θα περιληφθούν όλες ανεξαιρέτως οι υποχρεωτικές καταχωρίσεις των φορέων του δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα ή αλλιώς ο νόμος δεν έχει λόγο ύπαρξης. Δεν χρειάζεται να κάνουμε ολόκληρο νομοθέτημα για να ρυθμίζει μόνο το που θα πάνε οι προκηρύξεις των διαγωνισμών!

Οδηγός για τη ρύθμιση αυτή πρέπει να είναι η θετική διάταξη του άρθρου 16 παρ.1 του Ν4208/13 (ΦΕΚ 252^Α), με την οποία αντικαταστάθηκε το πρώτο (δυστυχώς μόνο το πρώτο) εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν3548/07, σύμφωνα με την οποία όλες ανεξαιρέτως οι υποχρεωτικές από οποιαδήποτε διάταξη νόμου δημοσιεύσεις των φορέων του δημοσίου (και όχι μόνο οι διακηρύξεις διαγωνισμών κ.λπ.), υπάγονται πλέον στις διατάξεις του Ν3548/07 με ό,τι αυτό συνεπάγεται ως προς το πόσες και ποιές εφημερίδες δικαιούνται να τις δημοσιεύουν, τη διαδικασία δημοσίευσης κ.λπ.

Επομένως πρέπει να παραμείνει μόνο το πρώτο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 1 του ν3548/07 (όπως αυτό τροποποιήθηκε με διάταξη του άρθρου 16 παρ.1 του Ν4208/13) **και να απαλειφθεί η συνέχεια**, κατάλοιπο της παλιάς διατύπωσης, που ορίζει ότι *«Ειδικότερα, στις ανωτέρω δημοσιεύσεις υπάγονται: α) οι διακηρύξεις δημοπρασιών και προκηρύξεις διαγωνισμών των ως άνω φορέων, εξαιρουμένων των διαγωνισμών προσλήψεων προσωπικού»*. Αυτή η διατύπωση δημιουργεί αχρείαστες συγχύσεις από τη μια και διατηρεί την αναχρονιστική και απαράδεκτη εξαίρεση των διαγωνισμών προσλήψεων προσωπικού από την άλλη. Αν υπάρχει μια κατηγορία κρατικών δημοσιεύσεων που επιβάλλεται από λόγους διαφάνειας, ενημέρωσης των πολιτών και χρηστής διοίκησης, **αυτή είναι οι προκηρύξεις προσλήψεων προσωπικού!**

Επίσης, πρέπει να επανέλθει η **υποχρέωση δημοσίευσης, ειδικά στον Περιφερειακό Τύπο, των Ισολογισμών και των λοιπών οικονομικών στοιχείων των Α.Ε. και Ε.Π.Ε.** Το έλλειμμα διαφάνειας που παρατηρήθηκε στην αγορά ως προς τα οικονομικά δεδομένα των επιχειρήσεων μετά την κατάργηση των

δημοσιεύσεων αυτών, είναι τεράστιο! Το 25% των εταιρειών δεν δημοσιεύουν εδώ και χρόνια τις οικονομικές τους καταστάσεις και δεν υφίστανται καμία απολύτως κύρωση! Για τις υπόλοιπες που δημοσιεύουν, οι αναρτήσεις στο ΓΕΜΗ γίνονται αρκετούς μήνες ή και έναν χρόνο αργότερα ενώ καταργήθηκε και η υποχρέωση ανάρτησης στις ιστοσελίδες τους! Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό που συνέβη με την «ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ» που δεν κατέθετε ούτε αναρτούσε ισολογισμούς επί τριετία και τους κατέθεσε στο ΓΕΜΗ την ημέρα που πτώχευσε. Πλήρωσε 1.350 ευρώ πρόστιμο και έριξε κανόνι 1,3 δις στην αγορά! Η δημοσίευση αυτή πρέπει να επανέλθει για να ενημερώνονται εγκαίρως όσοι πρέπει να ενημερώνονται. Και είναι πολλοί αυτοί: Συναλλασσόμενοι και πελάτες, εργαζόμενοι, δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, τράπεζες κλπ.

Πρέπει τέλος να επανέλθει η **δημοσίευση των προγραμμάτων πλειστηριασμών**, υποχρέωση που έχει καταργηθεί από το 2014. Δεν πρόκειται βέβαια για κρατική αλλά για ιδιωτική δημοσίευση που παράγει όμως σημαντικές έννομες συνέπειες και για αυτό το λόγο περιβάλλεται από ιδιαίτερες νομικές εξασφαλίσεις.

Τέλος για την πληρότητα της ρύθμισης θεωρούμε ότι θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμη η προσθήκη μιας γενικής **«ρήτρας ακυρότητας»** της αντίστοιχης διοικητικής πράξης (στην περίπτωση φυσικά που αυτή συνεπάγεται έννομες συνέπειες) αν δεν τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του νέου νόμου.

3. Ποιες εφημερίδες δικαιούνται να καταχωρούν κρατικές δημοσιεύσεις; (άρθρο 2 ν3548/07)

Επίσης ζήτημα κεφαλαιώδους σημασίας. Διαφωνούμε ριζικά με τη ρύθμιση του άρθρου 26 παρ.1 του ν5005/22 με την οποία θεσπίστηκε το «Υπομητρώο περιφερειακού και τοπικού τύπου» και έχουμε εξηγήσει κατ'επανάληψη τους λόγους. Έχουμε καταθέσει λεπτομερή και αναλυτική πρόταση για τα **κριτήρια και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μια ημερήσια περιφερειακή εφημερίδα** για να μπορεί να ενταχθεί στο σχετικό Μητρώο (είναι εντελώς περιττή η ύπαρξη δύο ουσιαστικά Μητρώων για τον περιφερειακό τύπο, του Γενικού Μητρώου Έντυπου Τύπου και του Υπομητρώου. Η πρόταση περιέχεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ του παρόντος.

4. Τρόπος κατανομής των δημοσιεύσεων (άρθρο 3 παρΑ1 ν3548/07)

Σοβαρότατο ζήτημα αποτελεί ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να γίνεται η κατανομή των καταχωρίσεων αυτών. Πρέπει κατά τη γνώμη μας να καταργηθεί η άδικη και ισοπεδωτική λογική της «**ίσης κατανομής**» που επιβάλλει ο ν2328/95 και επαναλαμβάνει ο ν3548/07 και η οποία όχι μόνο δεν δίνει κανένα κίνητρο βελτίωσης των εφημερίδων αλλά αντίθετα «τιμωρεί» τις σοβαρές εκδοτικές προσπάθειες. Η κατανομή των καταχωρίσεων πρέπει να γίνεται **με αντικειμενικά και απολύτως διαφανή κριτήρια** όπως η πιστοποιημένη κυκλοφορία και ο αριθμός των πωλούμενων φύλλων, ο αριθμός των απασχολούμενων δημοσιογράφων, ο συνολικός (πέραν των δημοσιογράφων) αριθμός των εργαζομένων που απασχολούνται, η αναγνωσιμότητα της εφημερίδας με βάση έγκυρες μετρήσεις και ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών της εφημερίδας. Αν θεωρηθεί ότι όλα αυτά τα κριτήρια που διασφαλίζουν την ορθολογική και δίκαιη κατανομή, είναι δύσκολο να νομοθετηθούν για διάφορους λόγους, ας θεσπιστεί ως κριτήριο κατανομής **ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού** που είναι εύκολα αποδείξιμος και ελέγξιμος. Δεν είναι δυνατόν μια εφημερίδα με 100 εργαζόμενους να παίρνει υποχρεωτικά τις ίδιες δημοσιεύσεις με μια εφημερίδα με 2 εργαζόμενους! Επομένως πρέπει να θεσπιστεί η **αναλογική κατανομή των καταχωρίσεων** ώστε και να υπάρχει ένα μίνιμουμ καταχωρίσεων σε όλες τις εφημερίδες

που το δικαιούνται, αλλά και να υπάρξουν κίνητρα (και επιβράβευση) για όσους προχωρούν αυτή τη δύσκολη εποχή σε πρόσθετες επενδύσεις.

5. Τρόπος τιμολόγησης, χρόνος εξόφλησης (άρθρο 4 ν3548/07)

Πρόκειται για το ζήτημα που έχει δημιουργήσει μέχρι τώρα τα μεγαλύτερα προβλήματα στην πράξη και ταλαιπωρεί καθημερινά τις υπηρεσίες του δημοσίου αλλά και τις εφημερίδες. Έχουν γίνει κατά καιρούς διάφορες απόπειρες για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα αυτό αλλά τα πράγματα έγιναν ακόμη χειρότερα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα η πρόσφατη διάταξη της παρ.2 του άρθρου 26 του Ν5005/22 με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 4 του ν3548/07 και προστέθηκε σε αυτό παρ. 4 η οποία ορίζει ότι «4. Οι δαπάνες δημοσίευσης της διακήρυξης, καταβάλλονται από τον φορέα που έδωσε την εντολή καταχώρισης στην εφημερίδα, εντός των προθεσμιών του άρθρου 69Ζ του ν. 4270/2014 (Α' 143). Σε περίπτωση ανακήρυξης αναδόχου της δημοσιευόμενης διαδικασίας, οι ως άνω δαπάνες παρακρατούνται από τον φορέα και αφαιρούνται από το τίμημα που οφείλει στον ανάδοχο για το σχετικό έργο ή προμήθεια». Είναι προφανές ότι η διάταξη αυτή είναι αμιγώς διαδικαστική και αναφέρεται **αποκλειστικά και μόνο στον χρόνο και στον τρόπο εξόφλησης των σχετικών τιμολογίων**, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο των υπερβολικών καθυστερήσεων στην εξόφλησή τους που παρατηρείται σε πάρα πολλές περιπτώσεις, όπως άλλωστε αναφέρεται και στην σχετική Εισηγητική Έκθεση.

Το πρόβλημα είναι ότι αρκετοί φορείς του δημοσίου διαφόρων κατηγοριών (περιφέρειες, δήμοι, πανεπιστήμια κλπ) θεωρούν εσφαλμένα ότι επειδή μετά την ψήφιση του νέου νόμου 5005/22, η εξόφληση των τιμολογίων των δημοσιεύσεων γίνεται σε κάθε περίπτωση από την αναθέτουσα αρχή, πρέπει και να τιμολογείται «με τιμή δημοσίου» και όχι «με τιμή αναδόχου»!

Η κατάσταση έχει περιπλεχθεί ακόμη περισσότερο, με την παρέμβαση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το οποίο με την υπ. αριθμ. 85456/2-6-23 Παροχή Απόψεων επί τεθέντος ερωτήματος, γνωμοδοτεί υπέρ της εσφαλμένης ερμηνείας της σχετικής διάταξης θεωρώντας ότι η τιμολόγηση των δημοσιεύσεων πρέπει να γίνει με «τιμή δημοσίου».

Κατά τη γνώμη του ΣΗΠΕ οριστική λύση στο όλο πρόβλημα μπορεί να δώσει μόνο η **κατάργηση αυτής της διαχρονικής ανωμαλίας με τις διπλές τιμές «δημοσίου – αναδόχου» και την ενοποίηση της σχετικής τιμολόγησης σε μια τιμή, δηλαδή την «τιμή αναδόχου»**. Για να γίνει αυτό δεν απαιτείται τροποποίηση του νόμου καθώς με βάση την εξουσιοδότηση που παρέχει η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν3548/07, μπορεί να γίνει εύκολα και άμεσα με την έκδοση μιας απλής ΚΥΑ που θα τροποποιεί την ισχύουσα του 2008!

Τέλος πρέπει να αλλάξει ο αναχρονιστικός τρόπος τιμολόγησης των δημοσιεύσεων (κατά χιλιοστόμετρο) και να αντικατασταθεί με την επιμέτρηση των χαρακτήρων, συμπεριλαμβανομένων των κενών ανάμεσα στις λέξεις, ώστε να υπάρχει ομοιόμορφος και αντικειμενικός προσδιορισμός του κόστους. Άρα πρέπει να τροποποιηθεί η προαναφερθείσα διάταξη της παρ.2 του άρθρου 4 του ν3548.07 έτσι ώστε να αφαιρεθούν οι εκ του νόμου δεσμεύσεις και να δοθεί η δυνατότητα έκδοσης ΚΥΑ από τους Υπουργούς Οικονομίας και ΜΜΕ όπως προτείνουμε, τόσο ως προς την ενοποίηση των τιμολογίων όσο και ως προς τον τρόπο επιμέτρησης της καταχώρισης.

Συμπερασματικά η εν λόγω διάταξη της παρ.2 του άρθρου 4 του ν3548/07 προτείνουμε να λάβει την εξής μορφή «Όλες οι ανωτέρω δημοσιεύσεις καταχωρίζονται με αμοιβή η οποία καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες του Υπουργού Τύπου και ΜΜΕ και του Υπουργού Οικονομίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την επιτρεπτή έκταση και το μέγεθος της καταχώρισης».

6. Παραβιάσεις του νόμου. Κυρώσεις (άρθρο 5 ν3548/07)

Κανένας νόμος και συνακόλουθα καμία τροποποίησή του δεν έχει νόημα αν δεν εφαρμόζεται! Οι κυρώσεις στις περιπτώσεις παραβίασης των διατάξεων του Νόμου πρέπει όχι μόνο να είναι αυστηρές αλλά να επιβάλλονται κιάλια. Κι εδώ η εμπειρία από την εφαρμογή του Ν3548/07 στην πράξη είναι αρνητική καθώς πολλές «σκαστές» και αυταπόδεικτες περιπτώσεις που καταγγέλλθηκαν (π.χ. για παραβίαση της παρ. 1 του άρθρου 4 περί μη χρησιμοποίησης ενδιάμεσων ή για το γεγονός ότι στις σχετικές Υ.Α ή τα Μητρώα που τις αντικατέστησαν έχουν ενταχθεί εφημερίδες «μαϊμού» που εκτυπώνονται σε φωτοτυπάδικα και σε Η/Υ) όχι μόνον δεν είχαν ως αποτέλεσμα την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων αλλά ούτε καν ερευνήθηκαν! Σε κάθε περίπτωση οι κυρώσεις πρέπει να είναι αυστηρότατες σε περιπτώσεις υποβολής ψευδών, ανακριβών ή παραποιημένων στοιχείων με κυριότερη την διαγραφή από το Υπομητρώο για μεγάλο χρονικό διάστημα. Επιμένουμε ιδιαίτερα στον τρόπο εκτύπωσης καθώς δεν είναι δυνατόν να έχουν δικαίωμα καταχώρισεων εφημερίδες – φωτοτυπίες που εκδίδονται σε περιορισμένο αριθμό αντιτύπων ακριβώς για να παρακάμπονται οι απαιτήσεις διαφάνειας που εξασφαλίζουν οι δημοσιεύσεις σε κανονικές εφημερίδες!

Επίσης, πρέπει να τροποποιηθεί η διάταξη της παρ.4 του άρθρου 5 του ν3548/07 και να προβλεφθεί ρητά η δυνατότητα αυτεπάγγελτων ελέγχων από μέρους των αρμόδιων υπηρεσιών της ΓΓΕ-Ε οι οποίοι σε περίπτωση καταγγελίας, θα είναι **υποχρεωτικοί και όχι δυνητικοί** όπως είναι σήμερα με την ισχύουσα διάταξη.

7. Αντιμετώπιση παράνομων ή εσφαλμένων και καταχρηστικών πρακτικών

Για να είναι σωστή και ολοκληρωμένη μια πολιτική που αφορά τις κρατικές δημοσιεύσεις στον περιφερειακό τύπο, πρέπει να αντιμετωπίσει επίσης και να εξαλείψει κάποιες βασικές παθογένειες που έχουν παρατηρηθεί στο ζήτημα αυτό.

Οι κυριότερες από αυτές είναι οι εξής:

Η παραβίαση του νόμου ως προς το πεδίο εφαρμογής του.

Όπως προαναφέρθηκε, με τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 16 του Ν4208/13 διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής του Ν3548/07 και πλέον **όλες ανεξαιρέτως οι υποχρεωτικές από οποιαδήποτε διάταξη νόμου δημοσιεύσεις των φορέων του δημοσίου (και όχι μόνον οι διακηρύξεις διαγωνισμών κλπ), υπάγονται στις διατάξεις του Ν3548/07** με ό,τι αυτό συνεπάγεται ως προς το εύρος των δημοσιεύσεων, το πόσες και ποιες εφημερίδες δικαιούνται να τις δημοσιεύουν, τη διαδικασία δημοσίευσης κλπ. **Αυτή η υποχρέωση παραβιάζεται συχνά είτε από άγνοια είτε από σκοπιμότητα.** Συνηθέστατη παραβίαση είναι η μη δημοσίευση **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ σε δυο ημερήσιες** εφημερίδες του νομού (και μια εβδομαδιαία) με πολλούς φορείς του δημοσίου να αρκούνται σε καταχώριση μόνο σε μια ημερήσια. Επίσης συχνά δεν λαμβάνεται

υπόψη η διάταξη της παρ.3 του άρθρου 3 του ν3548/07 που ορίζει ότι «*Η υποχρέωση των φορέων της παρ. 3 του άρθρου 1 για τις δημοσιεύσεις των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη από την υποχρέωση δημοσιεύσεων, η οποία προβλέπεται από άλλες διατάξεις. Οι δημοσιεύσεις του νόμου αυτού διενεργούνται επιπλέον αυτών....*». Έτσι αν η «άλλη διάταξη» προβλέπει π.χ. τη δημοσίευση μόνο σε μια εφημερίδα, πολλοί φορείς παραβλέπουν ότι σε κάθε περίπτωση οφείλουν να δημοσιεύσουν την καταχώριση σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες του νομού!

Παράνομες δημοπρασίες για αναζήτηση χαμηλότερης τιμής δημοσίευσης

Το τελευταίο ιδιαίτερα διάστημα παρατηρείται έξαρση του φαινομένου διάφοροι φορείς του δημοσίου να προβαίνουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες (!) για την αναζήτηση από εφημερίδες, χαμηλότερης τιμής από την προβλεπόμενη από τη σχετική ΚΥΑ, προκειμένου να αναθέσουν τις δημοσιεύσεις στις οποίες υποχρεούνται κατά τη διάρκεια της χρονιάς ή άλλης χρονικής περιόδου!

Πρόκειται για διαδικασία η οποία βρίσκεται εντελώς **εκτός του ισχύοντος νομικού πλαισίου** το οποίο αφορά **την τιμολόγηση αυτών των δημοσιεύσεων η οποία δεν καθορίζεται ελεύθερα και κατόπιν διαπραγμάτευσης μεταξύ των μερών αλλά απολύτως δεσμευτικά με βάση το άρθρο 4 παρ 2 του ν3548/07**. Με βάση τη διάταξη αυτή έχει εκδοθεί και ισχύει η προαναφερθείσα υπ. αριθμ. 2/82452/0020/12-11-08 Κ.Υ.Α των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, με την οποία καθορίζεται επακριβώς η τιμή αυτών των δημοσιεύσεων, ο χώρος που πρέπει να καταλαμβάνουν κλπ.

Χρήση διαφημιστικών γραφείων ή άλλων ενδιαμέσων

Όπως προαναφέρθηκε η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν3548/07 επιβάλλει οι δημοσιεύσεις να αποστέλλονται από τους φορείς ή τις επιχειρήσεις ή τους οργανισμούς προς καταχώριση στις ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες **απευθείας**. Η χρησιμοποίηση διαφημιστικών γραφείων ή άλλων ενδιαμέσων απαγορεύεται. Μάλιστα στο άρθρο 5 του νόμου προβλέπονται και κυρώσεις τόσο σε βάρος των φορέων όσο και σε βάρος των εφημερίδων εφόσον χρησιμοποιούν ενδιάμεσους για τις καταχωρίσεις στους οποίους επίσης επιβάλλονται κυρώσεις! Στην πράξη η διάταξη καταστρατηγείται από πολλούς φορείς του δημοσίου και ιδιαίτερα τα Πανεπιστήμια, που χρησιμοποιούν διαφημιστικές εταιρείες προκειμένου να αποστέλλουν τις καταχωρίσεις τους στις εφημερίδες.

Τι πρέπει να γίνει: Και στο ζήτημα αυτό η ευθύνη ανήκει βεβαίως στην Πολιτεία. Μάλιστα στις περιπτώσεις αυτές τα πράγματα είναι ευκολότερα καθώς δεν απαιτείται νομοθετική παρέμβαση εφόσον οι διατάξεις είναι σαφείς. Αρκεί μια **διευκρινιστική εγκύκλιος** από το αρμόδιο για τα ΜΜΕ Υπουργείο ή από τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, με την οποία θα παρέχονται σχετικές διευκρινήσεις και οδηγίες και θα ζητείται από τους φορείς του δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, να εφαρμόσουν το νόμο χωρίς αυθαίρετες ερμηνείες και εν τέλει παράνομες πρακτικές!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η πρόταση του ΣΗΠΕ για το Μητρώο Έντυπου Τύπου

Ε.1. Κριτήρια και προϋποθέσεις ένταξης

Ε.1.1. Χρόνος έκδοσης

Το κριτήριο της συνεχούς και συνεπούς παρουσίας των εφημερίδων στην αγορά ώστε να αποκλειστούν ευκαιριακές και τυχαίρες εκδόσεις είναι εξ ορισμού σημαντικό. Η μείωση (αντί για αύξηση) των αρχικών χρονικών ορίων για τις ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες, είναι χαρακτηριστική αλλά και αποκαλυπτική της επικρατούσας λογικής. Η επάνοδος του απαιτούμενου χρόνου έκδοσης τουλάχιστον στο αρχικό χρονικό όριο της διετίας, είναι το λιγότερο που μπορεί να περιμένει κανείς από ένα στοιχειωδώς σοβαρό σχετικό νομοθέτημα.

Ε.1.2. Μια γενική παρατήρηση για τα λοιπά κριτήρια εγγραφής στο Μητρώο

Και για τα τρία βασικά κριτήρια εγγραφής στο Μητρώο (πωλήσεις, προσωπικό, σελίδες) βασική παράμετρος είναι ο πληθυσμός κάθε νομού (νυν Περιφερειακή Ενότητα) καθώς υπάρχουν τεράστιες διαφορές μεταξύ τους. Άλλος ο Νομός Γρεβενών των 27.000 κατοίκων και άλλος ο Νομός Ηρακλείου των 305.000 κατοίκων.

Αυτό το πρόβλημα μπορεί και πρέπει να αντιμετωπιστεί **με μια ευρύτερη κατηγοριοποίηση, απόλυτα αντικειμενική και πανεύκολη στον υπολογισμό της** που θα λαμβάνει υπόψη τον πληθυσμό του κάθε νομού τόσο για τις απαιτούμενες πωλήσεις φύλλων όσο και για το προσωπικό αλλά και για τις σελίδες, όπως παρακάτω αναλυτικά προτείνεται.

Πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι η κατηγοριοποίηση αυτή αφορά τις υπάρχουσες νομαρχιακές εφημερίδες καθώς κυριολεκτικώς περιφερειακές εφημερίδες δεν υφίστανται σήμερα ούτε νομοθετικά ούτε πραγματικά. Κι αυτό είναι κάτι που επίσης πρέπει να συζητηθεί.

Ε.1.3. Κυκλοφορία – Πωλήσεις

Η καθιέρωση ενός ελαχίστου ορίου πωλήσεων ανά έκδοση είναι βασικό κριτήριο για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας της εφημερίδας και ασφαλώς όχι μόνο πρέπει να διατηρηθεί αλλά και να αυστηροποιηθεί και να διασφαλιστεί η μη καταστροφική του. Τα υπάρχοντα όρια των 250 – 400 φύλλων ανά έκδοση που απαιτεί ο ν5005/22 (άρθρο 26) είναι εξευτελιστικά, ιδίως όσον αφορά τους μεγαλύτερους πληθυσμιακά νομούς της χώρας.

Με γνώμονα το παραπάνω σκεπτικό της ευρύτερης κατηγοριοποίησης αλλά και με βάση τις συνθήκες της συγκεκριμένης αγοράς, πρέπει να θεσπιστεί ένας συντελεστής πωλούμενων φύλλων π.χ. 0,5% επί του πληθυσμού κάθε νομού, που είναι μια δίκαιη, εύλογη και ρεαλιστική αναλογία για όποιον θέλει να λέγεται υπαρκτή περιφερειακή εφημερίδα. Αυτό σημαίνει δηλαδή ότι για τους μεγαλύτερους νομούς της Περιφέρειας (Αχαΐα και Ηράκλειο των 305.000 κατοίκων) θα απαιτείται πώληση 1.525 φύλλων ενώ για τον μικρότερο Νομό (Ευρυτανία των 17.428 κατοίκων) θα αρκεί η πώληση 87 φύλλων ανά έκδοση. Υπό το φως βέβαια των συνεπειών της πανδημίας και της χρόνιας οικονομικής κρίσης, θα μπορούσαν τα μεγέθη αυτά

να συμπίεστούν. Ενδεχομένως ο συντελεστής θα μπορούσε να προσδιοριστεί στο 0,3% επί του πληθυσμού, που σημαίνει ότι για τον μεγαλύτερο νομό θα απαιτείται η πώληση 915 φύλλων ενώ για τον μικρότερο θα αρκεί η πώληση 52 φύλλων. Σε κάθε περίπτωση πάντως θα πρέπει σε κάθε νομό να είναι γνωστά εκ των προτέρων και σαφή τα όρια των απαιτούμενων πωλήσεων.

Στο τέλος της Πρότασης αυτής ακολουθεί αναλυτικός Πίνακας όπου εκτός από τα πωλούμενα φύλλα, (με συντελεστή 0,5% επί του πληθυσμού) περιλαμβάνονται επίσης και τα κατώτατα όρια απασχολούμενων δημοσιογράφων και λοιπού προσωπικού, καθώς και αριθμού σελίδων σύμφωνα με τα όσα ακολουθούν. Ο μόνιμος πληθυσμός κάθε νομού (όπως απαιτεί ο Ν5005/22) υπολογίζεται με βάση την οριστικοποιημένη απογραφή του 2021.

Ε.1.4. Απασχόληση Δημοσιογράφων και Λοιπού Προσωπικού

Τα όρια που καθιερώνει ο Ν5005/22 για τις ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες (και όχι μόνο) είναι επίσης απαράδεκτα χαμηλά. Για όποιον έχει στοιχειώδη επαφή με το αντικείμενο, δεν νοείται ημερήσια εφημερίδα χωρίς επαρκή αριθμό δημοσιογράφων έτσι ώστε, εκτός των άλλων, να οριοθετηθεί για μια ακόμη φορά η απόσταση από ευκαιριακές εκδόσεις-οχήματα διαπλοκής και εξυπηρέτησης σκοπιμοτήτων. Η πλήρης και αποκλειστική απασχόληση των δημοσιογράφων στις εφημερίδες και η αυτονόητη ασφάλισή τους είναι επίσης σημαντικό ζήτημα που πρέπει οπωσδήποτε να εξασφαλιστεί για να έχει νόημα η ίδια η θέσπιση του κριτηρίου.

Ως προς τον αριθμό των απασχολούμενων δημοσιογράφων για τις ημερήσιες εφημερίδες, οι δύο (2) δημοσιογράφοι που προβλέπει ο Ν5005/22 για νομούς έως 200.000 κατοίκους, πρέπει να είναι η βάση και μόνο για τους μικρούς Νομούς κάτω των 50.000 κατοίκων. Από κει και πέρα πρέπει να υπάρξει κατηγοριοποίηση όπως και για τις πωλήσεις έτσι ώστε σε νομούς έως 120.000 κατοίκους να απαιτούνται τρεις (3) δημοσιογράφοι που θα γίνονται τέσσερις (4) σε Νομούς από 120.001 έως 200.000 κατοίκους και πέντε (5) σε Νομούς πάνω από 200.000 κατοίκους.

Σε περιόδους μαζικής ανεργίας όπως η σημερινή είναι αναγκαία η παροχή κινήτρων (και) στις επιχειρήσεις Τύπου για την απασχόληση προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων και κατηγοριών που είναι απαραίτητο για την έκδοση, κυκλοφορία, διανομή και διοικητική υποστήριξη μιας ημερήσιας, τουλάχιστον, εφημερίδας. Ως τέτοιο προσωπικό νοούνται π.χ. οι πιεστές και τεχνικοί, οι γραφίστες, οι διοικητικοί υπάλληλοι, οι διανομείς κλπ. Αφού χωρίς αυτούς είναι αδύνατον να εκδοθεί και να κυκλοφορήσει μια εφημερίδα, για ποιο λόγο να μην περιλαμβάνονται και αυτοί στο αναγκαίο προσωπικό ως κριτήριο βιωσιμότητας αλλά και κίνητρο απασχόλησης ταυτόχρονα;

Και εδώ φυσικά πρέπει να υπάρξει η σχετική κατηγοριοποίηση και να τεθεί ως κατώτατο όριο απασχολούμενου προσωπικού (πλην δημοσιογράφων) το διπλάσιο του ορίου που θα τεθεί για τους τελευταίους. Δηλαδή όπου απαιτούνται δύο δημοσιογράφοι να απαιτείται και η απασχόληση ακόμη τεσσάρων προσώπων διαφόρων ειδικοτήτων κ.ο.κ.

Ε.1.5. Αριθμός Σελίδων

Ο τρόπος υπολογισμού (σε εμβადόν) των αναγκαίων σελίδων που ισχύει σήμερα είναι απρόσφορος. Πρέπει και εδώ να ακολουθηθεί η ενιαία λογική της κατηγοριοποίησης ανάλογα με τον πληθυσμό του Νομού με βάση επίσης (και όχι οροφή) τις 16 σελίδες για τις ημερήσιες περιφερειακές; Εφημερίδες.

Ειδικά όσον αφορά το ζήτημα του κατώτατου επιτρεπτού ορίου σελίδων ανά έκδοση, πρέπει να ληφθεί υπόψη η εξαιρετικά δυσμενής οικονομική συγκυρία που έχει εκτινάξει σε ανεξέλεγκτα ύψη το κόστος έκδοσης των εφημερίδων (κόστος χαρτιού, πρώτων υλών κ.λπ.).

Με βάση αυτό το σκεπτικό όσον αφορά τις ημερήσιες εφημερίδες, για Νομούς έως 120.000 κατοίκους θα πρέπει να απαιτούνται 16 σελίδες, από 120.000 έως 200.000 κατοίκους 24 σελίδες και για Νομούς πάνω από 200.000 κατοίκους 32 σελίδες.

Ε.1.6. Απαγόρευση χειρόγραφων και φωτοτυπημένων εκδόσεων

Έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο εφημερίδων που δεν τυπώνονται σε κανονικό τυπογραφικό χαρτί αλλά αναπαράγονται από εκτυπωτές, φωτοτυπικά μηχανήματα κ.λπ. σε μικρό εννοείται αριθμό αντιτύπων και με προφανή στόχο να διατηρήσουν απλώς το δικαίωμα κρατικών δημοσιεύσεων. Επειδή δε προβάλλουν ως δικαιολογία τον ισχυρισμό ότι τα σύγχρονα ταχυεκτυπωτικά μηχανήματα συγκεκριμένων τύπων της αγοράς δεν είναι φωτοτυπικά μηχανήματα(!), η διατύπωση της συγκεκριμένης απαγόρευσης πρέπει να είναι η εξής: γ) να μην είναι χειρόγραφες, να μη φέρουν εκτύπωση σε μία μόνο όψη, να εκτυπώνονται σε τυπογραφικό μηχάνημα τύπου OFFSET (κυλινδρικό ή επίπεδο) και να υπάρχει σχετική υπεύθυνη δήλωση του εκδότη.

Ε.1.7. Λοιπά κριτήρια

Από τα λοιπά, εκτός των προαναφερθέντων, κριτήρια ένταξης στο Μητρώο Έντυπου Τύπου, νόημα έχει μόνον αυτό της διασφάλισης του ενημερωτικού χαρακτήρα του εντύπου με την παραγωγή πρωτότυπου περιεχομένου και την αποτροπή αναπαραγωγής. Αντίθετα πρέπει να εγκαταλειφθούν όσα έχουν αποδειχτεί ανεφάρμοστα στην πράξη όπως η απαίτηση συγκεκριμένων ποσοστών τοπικής ύλης με το υποδεκάμετρο! Και όχι μόνο ανεφάρμοστα αλλά και περιττά γιατί αν υπάρχει επαρκής αριθμός δημοσιογράφων υπάρχει εκ των πραγμάτων και τοπική ύλη. Και σε τελική ανάλυση αν μια εφημερίδα έχει δημοσιογράφους, έχει πολλές σελίδες και επιβραβεύεται από τους αναγνώστες της έχοντας τις αναγκαίες πωλήσεις, ας κατανέμει την ύλη της όπως επιθυμεί!

Ε.2. Δικαιολογητικά - διαδικασία

Η αρνητική εμπειρία από την «εφαρμογή» στην πράξη του Ν3548/07 κατέδειξε την ιδιαίτερη σημασία που έχει η διαδικασία πιστοποίησης της συνδρομής ή όχι των προϋποθέσεων και η διασφάλιση της μη καταστρατήγησης των όποιων προβλέψεων στην πράξη. Σε αντίθετη περίπτωση ούτε η αυστηροποίηση των κριτηρίων ένταξης στο Μητρώο έχει νόημα ούτε η ίδια η αναγκαιότητα της ύπαρξης του οποιουδήποτε σχετικού νομοθετήματος, παλιού ή νέου.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Σισίνη 31, 1^{ος} ορ., Αθήνα, ΤΚ. 11528

Τηλ: 210.8254399 Φαξ: 210.8254398, sepe@otenet.gr, www.regionalpress.gr

Επίσης, πρέπει να διατηρηθεί και να ενταθεί ο ουσιαστικός εποπτικός και ελεγκτικός ρόλος των αρμόδιων υπηρεσιών της ΓΓΕ-Ε (που σε διαφορετική περίπτωση δεν έχουν λόγο να υφίστανται).

Ακόμη τα σχετικά παραστατικά-δικαιολογητικά πρέπει να είναι πλήρη, πρόσφατα, ακριβή και να μην υποκαθίστανται από διάφορες «υπεύθυνες δηλώσεις».

Στα αναγκαία αυτά **παραστατικά** πρέπει να περιλαμβάνονται:

- Πιστοποίηση του αναγκαίου αριθμού των πωλούμενων φύλλων με παραστατικά (τιμολόγια κ.λπ.) από όλους τους φορείς και τα μέσα πώλησης (πρακτορεία διανομής κεντρικά ή τοπικά αναγνωρισμένα με αποκλειστικό αντικείμενο εργασίας το συγκεκριμένο, συνδρομές, άλλα σημεία πώλησης κ.λπ.).
- Πίνακας προσωπικού θεωρημένος από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας.
- Βεβαιώσεις ασφάλισης του προσωπικού από τα οικεία Ταμεία
- Καθημερινή ηλεκτρονική αποστολή ολόκληρου του φύλλου μόλις τυπωθεί και απειλή ποινής σε περίπτωση παράλειψης αυτής της υποχρέωσης.

Επίσης όσον αφορά τη **διαδικασία** πρέπει οπωσδήποτε να διασφαλιστούν και τα ακόλουθα:

- Η δυνατότητα οποιουδήποτε αποδεικνύει ειδικό έννομο συμφέρον να ελέγξει το φάκελο των υποβληθέντων δικαιολογητικών οποιασδήποτε εφημερίδας προκειμένου να μπορεί να υποβάλει τυχόν ενστάσεις.
- Η πρόβλεψη δυνατότητας ένστασης όχι μόνο σε περίπτωση απόρριψης της εγγραφής εκ μέρους του ενδιαφερόμενου αλλά και σε περίπτωση διαπίστωσης αδικαιολόγητης και παράνομης εγγραφής οποιασδήποτε εφημερίδας εκ μέρους οιασδήποτε, έχει και τεκμηριώνει ειδικό έννομο συμφέρον κατά τα προεκτεθέντα.

Ε.3. Κυρώσεις

Οι κυρώσεις στις περιπτώσεις παραβίασης των διατάξεων του Νόμου περί Μητρώου πρέπει όχι μόνο να είναι αυστηρές αλλά να επιβάλλονται κιόλας. Κι εδώ η εμπειρία από την εφαρμογή του Ν3548/07 στην πράξη είναι αρνητική καθώς πολλές «σκαστές» και αυταπόδεικτες περιπτώσεις που καταγγέθηκαν όχι μόνον δεν είχαν ως αποτέλεσμα την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων αλλά ούτε καν ερευνήθηκαν! Σε κάθε περίπτωση οι κυρώσεις πρέπει να είναι αυστηρότατες σε περιπτώσεις υποβολής ψευδών, ανακριβών ή παραποιημένων στοιχείων με κυριότερη την διαγραφή από το Μητρώο για μεγάλο χρονικό διάστημα.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Σισίνη 31, 1^{ος} ορ., Αθήνα, ΤΚ. 11528

Τηλ: 210.8254399 Φαξ: 210.8254398, sepe@otenet.gr, www.regionalpress.gr

Ακολουθεί Πίνακας με τα προτεινόμενα κατώτατα όρια πωλήσεων, απασχολούμενου προσωπικού και σελίδων προκειμένου να γίνει δυνατή η ένταξη μιας ημερήσιας περιφερειακής εφημερίδας στο ΜΗΤΡΩΟ ΕΝΤΥΠΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Κατώτατα όρια φύλλων δημοσιογράφων, λοιπού προσωπικού, σελίδων ανά Νομό (σύμφωνα με την απογραφή του 2021 – Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)						
α/α	ΝΟΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΔΗΜ/ΦΟΙ	ΛΟΙΠΟΙ	ΣΕΛΙΔΕΣ
1	ΡΟΔΟΠΗΣ	104.262	521	3	6	16
2	ΔΡΑΜΑΣ	86.643	433	3	6	16
3	ΕΒΡΟΥ	133.802	669	4	8	24
4	ΚΑΒΑΛΑΣ	116.195	581	3	6	16
5	ΞΑΝΘΗΣ	108.195	541	3	6	16
6	ΗΜΑΘΙΑΣ	131.001	655	4	8	24
7	ΚΙΛΚΙΣ	70.477	352	3	6	16
8	ΠΕΛΛΑΣ	126.740	633	4	8	24
9	ΠΙΕΡΙΑΣ	119.384	597	3	6	16
10	ΣΕΡΡΩΝ	151.317	756	4	8	24
11	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	102.085	510	3	6	16
12	ΚΟΖΑΝΗΣ	137.210	686	4	8	24
13	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	26.576	132	2	4	16
14	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	45.929	229	2	4	16
15	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	44.880	224	2	4	16
16	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	160.773	804	4	8	24
17	ΑΡΤΑΣ	63.732	319	3	6	16
18	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	40.804	204	2	4	16
19	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	54.682	273	3	6	16
20	ΛΑΡΙΣΑΣ	268.963	1.345	5	10	32
21	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	106.305	531	3	6	16
22	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	177.448	887	4	8	24
23	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	122.081	610	4	8	24
24	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	137.793	689	4	8	24
25	ΦΩΚΙΔΑΣ	36.199	181	2	4	16
26	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	106.056	530	3	6	16
27	ΕΥΒΟΙΑΣ	210.778	1.054	5	10	32

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Σισίνη 31, 1^{ος} ορ., Αθήνα, ΤΚ. 11528

Τηλ: 210.8254399 Φαξ: 210.8254398, sepe@otenet.gr, www.regionalpress.gr

28	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	17.428	87	2	4	16
29	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	101.600	508	3	6	16
30	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	41.180	206	2	4	16
31	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	36.064	180	2	4	16
32	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	22.826	114	2	4	16
33	ΑΧΑΪΑΣ	305.979	1.530	5	10	32
34	ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	192.345	961	4	8	24
35	ΗΛΕΙΑΣ	149.896	749	4	8	24
36	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	77.592	388	3	6	16
37	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	93.216	466	3	6	16
38	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	138.310	691	4	8	24
39	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	84.337	421	3	6	16
40	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	146.080	730	4	8	24
41	ΛΕΣΒΟΥ	83.755	414	3	6	16
42	ΣΑΜΟΥ	32.642	163	2	4	16
43	ΧΙΟΥ	51.692	258	3	6	16
44	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ	206.831	1034	5	10	32
45	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	120.989	605	4	8	24
46	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	305.017	1.525	5	10	32
47	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	77.819	389	3	6	16
48	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	84.866	424	3	6	16
49	ΧΑΝΙΩΝ	156.706	783	4	8	24